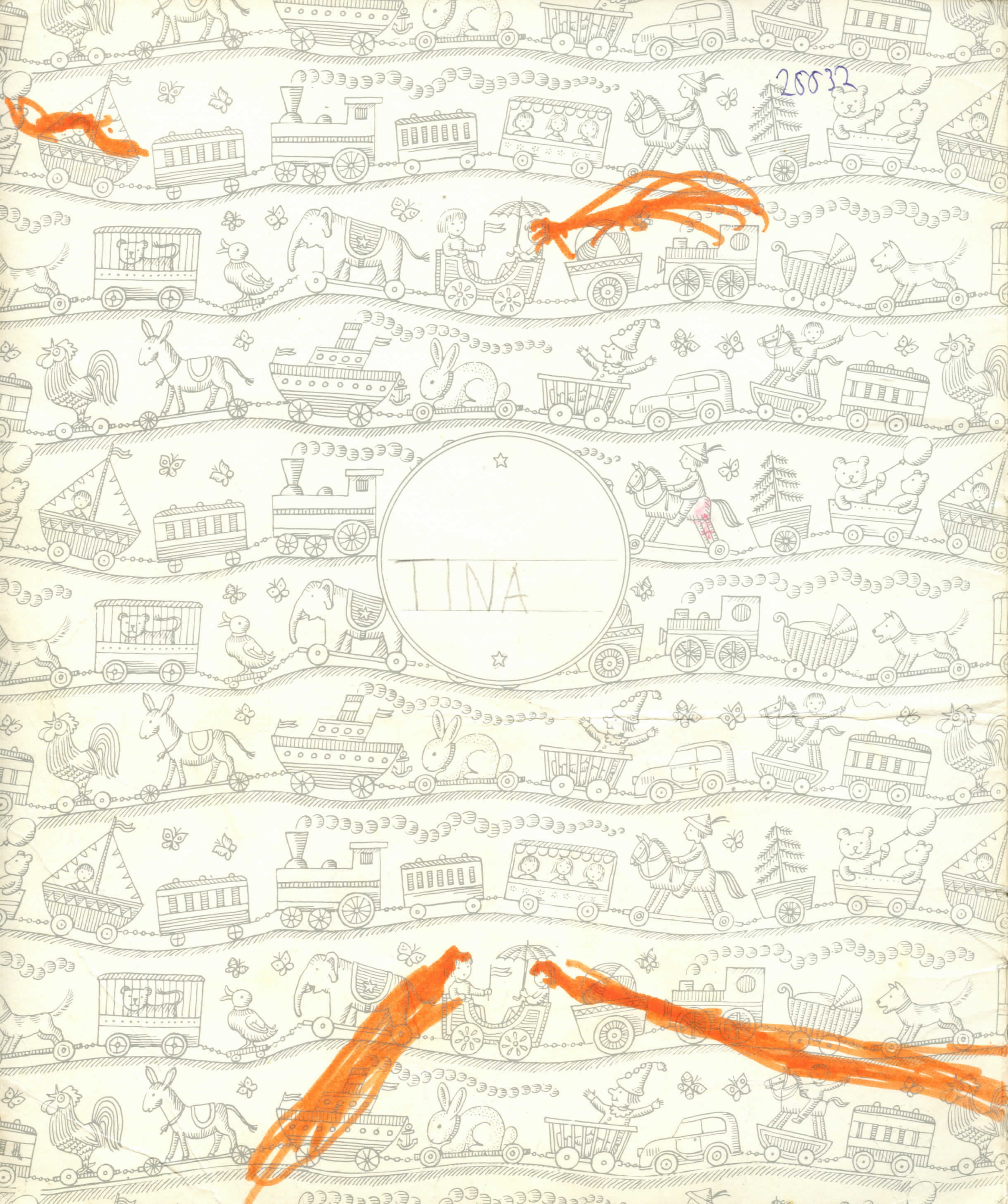
BRAĆA GRIMM

Gradski muzikanti

TINA

BRAĆA GRIMM

Gradski muzikanti

JUGOREKLAM — LJUBLJANA

mao neki čovjek magarca koji ga je vjerno služio. Teglio je u mlin teške vreće zlaćanog žita, a vraćao ih pune, kao snijeg, bijelog brašna. Vukao je drva iz šume i kante pune mlijeka u grad. A kad je ostario i kad mu je ponestalo snage, gospodar odluči da ga se nekako oslobodi, kako ga više ne bi morao hraniti badava. Predosjećajući da mu se sprema nekakvo zlo, magarac ugrabi zgodnu priliku te pobježe u šumu i tako spase glavu. Dugo je razmišljao kamo će i što će, pa najzad odluči da krene u grad i da se tamo pridruži nekoj sviračkoj družini.

Putujući tako, snužden, tužan i samotan, magarac srete nekog starog lovačkog psa. Ležao je pored ceste dahćući od

silnog umora, kao da je trčao cijeloga dana.

— Što si se tako zadihao? — upita ga magarac.

— Zato što sam ostario, prijatelju, onemoćao, — odgovori mu pas. — Nekadašnja brzina nestala je iz mojih nogu i kada sa svojim gospodarom krenem u lov, ne mogu više stići zeca. Kad je primijetio da od mene nema više koristi, odlučio je da me ustrijeli. Jedva sam živ umakao. Glavu sam spasio, ali tek sada ne znam kuda bih krenuo, jer staroga psa nitko ne prima rado u službu!

— Znaš što, — predloži magarac, — ja sam pošao u grad s namjerom da se tamo pridružim nekoj sviračkoj družini. Kreni sa mnom, bit će i za tebe posla! Ja ću svirati u tamburu, a ti bi mogao udarati u bubanj!

Pas pristade i njih dvojica krenuše dalje.

Ubrzo naiđoše na jednog starog crnog mačka, koji je sjedio kraj ceste, lio gorke suze i tako žalosno mijaukao da magarcu i psu udariše suze na oči.

— Kakva te je nevolja zadesila, mačku sjedobrki, kada tako tužno plačeš? — upita ga magarac.

— A gdje si vidio da se netko smije kad mu rade o glavi? — odgovori mačak.

— Tko ti radi o glavi i zašto? — upitaše u isti mah i magarac i pas.

— Moja gazdarica! Htjela me baciti u rijeku zato što sam ostario, što su mi zubi otupjeli i što predem u zapećku umjesto da lovim miševe, koji su me već počeli čupkati za brkove čim zadrijemam kraj peći...

— A ti onda pođi s nama u grad. Ti se ionako dobro razumiješ u noćnu muziku! Svirat ćeš zajedno s nama.

Mačak spremno prihvati ovaj prijedlog i svi zajedno nastaviše put. Prolazeći pored nekog seoskog dvorišta ugledaju na plotu jednog starog pijetla, koji je kukurikao iz sveg glasa.

— Ej, ti! Što si se toliko raskukurikao, kao da kuća gori, — doviknu mu magarac u prolazu.

— Bunim se, — povika pijetao, — i dižem svoj glas protiv ljudske nepravde i nezahvalnosti! U isti mah, posljednji put u životu predskazuje svojoj gazdarici lijepo vrijeme, koje toliko priželjkuje, da bi sutra mogla prostirati rublje. Pa ipak, ova bezdušnica nema milosti prema meni. Već je naredila kuharici da me večeras zakolje i zgotovi juhu za goste koji će joj sutra doći. Eto, zašto kukuričem iz sveg glasa! To mi je posljednja pjesma u životu!

— E, moj crvenkrestiću, nasmija mu se magarac u lice, — baš si glup kada dopuštaš da ti tako odrube glavu, kao da ti ničem ne služi. Zašto ne pođeš s nama? Kakav god nas život čekao, bit će bolji od smrti pod sjekirom! Mi smo krenuli u grad gdje ćemo se pridružiti nekoj sviračkoj družini. Sa tako lijepim glasom dobro bi nam došao kao četvrti član, pa bismo mogli osnovati vlastiti orkestar, kojem ne bi bilo ravnog.

Pijetlu se neobično dopao ovaj prijedlog i on veselo skoči s ograde, te sva

četvorica nastaviše put, a kuharica je morala potražiti drugu žrtvu za svoj lonac.

Grad je bio dosta udaljen, pa naši poznanici nisu mogli stići onamo za dan hoda. Pred noć stigoše u nekakvu gustu šumu te magarac, kao vođa puta, reče:

— Počujte, prijatelji, što ću vam reći! Mi nismo više tako mladi i ne bi valjalo da se previše umaramo hodajući. Osim toga, nije baš najpreporučljivije putovati noću kroz ovako gustu šumu! Zato bih predložio da prenoćimo tu, gdje smo, pa da u zoru nastavimo put.

Ovaj prijedlog bi odmah prihvaćen i sva četvorica stadoše tražiti najprikladnije mjesto za počinak. Magarac i pas legoše ispod jednog velikog hrasta, kako bi

se ispod njegove široke krošnje zaštitili od noćne rose. Mačak se uzverao na prvu poveću granu i tu se smotao, a pijetao je uzletio čak na vrh drveta, gdje je bio najsigurniji i odakle je mogao pozdraviti rađanje novog dana. Prije nego što će zavući glavu pod krilo, još jednom je pogledao prema zapadu u sunce na zalazu, zatim prema jugu gdje se već plavilo zvjezdano nebo, onda prema istoku gdje će se sutra ponovo probuditi sunce i, najzad, prema sjeveru, odakle blistava Sjevernjača pokazuje moreplovcu, izgubljenom na beskrajnoj pučini pravac, koji vodi do sigurne luke. I baš tada pričini mu se da iz šume dopire nekakva blijeda svjetlost. Pijetao zalepeta krilima i obavijesti drugove da je opazio nekakvu svjetlost u šumi.

— Iako je već prilično kasno, — reče magarac, — predlažem da krenemo onamo odakle dopire svjetlost, jer ovakvo noćenje pod vedrim nebom nije više za naše stare kosti.

Mačak, koji se već zaželio toplog mjesta u zapećku, i pjetlić, koji je isto tako više volio krov nad glavom nego da ga vjetar svu noć ljulja na vrhu drveta,

predložiše da se odmah krene. Ubrzo ugledaše jednu brvnaru, kroz čije je prozore jaka svjetlost padala na okolno džbunje i drveće.

Magarac, kao najveći, prikrade se prozoru i pogleda unutra.

— Što vidiš, sivče? — upita ga pijetao.

— Bolje ne pitaj, — odgovori magarac. — Vidim bogato postavljen stol pun odabranih jela i pića, a nekakvi razbojnici strašna izgleda zasjeli, pa jedu da im sve puca za ušima.

— Koliko ih je? — upita mačak.

— Vidim samo trojicu, — reče magarac. — Onaj na čelu stola, s dugačkim brcima i peruškom na šiljastom šeširu, bit će da im je harambaša. Desno od njega sjedi nekakav ljuti sileđžija sa zavojem preko oka, a lijevo od njega vidim nekakvog tikvana u poderanom kaputu, bijelog poput jarca.

— Njima je dobro, — zacvili pas. — U toplom su i za punim stolom.

— Eh, da smo bar na njihovom mjestu, — javi se pijetao.

— Ništa nije ljepše od dobre večere i toplog zapećka, gdje se tako slatko predu tanke niti sna, — uzdahnu mačak, a od prijatne jeze crna dlaka mu se nakostriješi na izvijenim leđima.

Četiri putnika stadoše se došaptavati kako da istjeraju razbojnike iz brvnare.

Najzad odlučiše što će učiniti. Magarac stade prednjim nogama na prozor, pas mu skoči na leđa, mačak se popne na psa, a pijetao završi ovu živu piramidu popevši se mačku na grbaču.

Kad su se tako postavili, na dani znak složno otpočeše snažno galamiti.

Magarac je zanjakao iz petnih žila, pas je lajao i zavijao, mačak je mijaukao čas tužno da ti srce zaplače, čas otegnuto sablasno da te jeza spopadne. Pijetao je lepetao krilima i kukurikao da ti zagluši uši!

U isti mah raspali magarac prednjim kopitima u prozor te se komadi stakla razletješe na sve strane — i svi nahrupe unutra.

Čuvši ovu užasnu dreku, razbojnici od silnog straha skočiše na noge te proliše vino i prevrnuše lampu koja se ugasi. Misleći da kroz prozor ulijeću nekakve strašne šumske zvijeri, razbojnici u divljem bijegu odjuriše glavom bez obzira. Tako su četiri muzikanta očistila brvnaru od razbojnika, a onda su veselo posjedali za stol i složno navalili na bogatu gozbu.

Magarac je navalio na salatu i mrkvu, a pas na kobasice i šunku. Mačak se sladio ribom, dok se pijetao zadovoljio mrvama kruha rasutim po stolu.

Jeli su do iznemoglosti, nešto zbog gladi, a nešto i zato što nisu znali dokle će potrajati ovakvo njihovo blagostanje.

Poslije večere magarac ugasi svjetiljku te sva četvorica krenuše na počinak. Magarac se zavuče u sijeno uživajući u njegovom mirisu. Pas se sklupča iza vrata, a mačak leže na klupu pored velike tople peći, dok pijetao skoči na jednu gredu i zavuče glavu pod krilo. Kako su svi bili vrlo umorni od dugog puta, odmah su zaspali, sanjajući snove iz svojih najljepših dana.

Magarac je sanjao kako, natovaren vrećama punim žita, žuri prema vodenici, snažniji i mlađi nego ikad. Pas je, opet, sanjao kako prati svoga gospodara u lov i kao od šale prestiže najbržeg zeca. Mačak je snivao tisuću miševa i zdjelu slatkog mlijeka, kojim je nagrađen njegov uspješan lov. Pijetao je pak, šetao ponosito dvorištem šepureći se među mnogobrojnim kokama, dok mu se kresta crvenila gordo, blistajući poput kraljevske krune.

Oko ponoći razbojnici se oprezno vratiše u blizinu brvnare, pa kada vidješe da u kući caruje mrak i tišina, harambaša reče svojim ljudima:

— Sve mi se čini da smo se bez razloga uplašili i nepotrebno pobjegli, — pa kako nije imao hrabrosti da se sam vrati, on naredi mlađem od sebe, da vidi kako u kući stoje stvari i da ga o tome izvijesti.

Razbojnik se na prstima prikrade vratima, pa kada se uvjeri da je u kući sve tiho, uđe u kuhinju. Videći u mraku gdje kraj peći sjaje mačje oči, on pomisli da je to žeravica koja se još nije utrnula, pa htjede podstaknuti vatru. Na svoju nesreću pogodi mačka ravno u oko. Ovaj zacvili od bola pa skoči razbojniku u lice

te ga žestoko izgrebe svojim oštrim noktima. Zapomažući iz sveg glasa hajduk poleti vratima i u mraku stade psu na rep. Pas bijesno zareža te mu zari zube u nogu. Razbojnik zaurla od bola i jedva nekako umače preko praga. Bježeći preko dvorišta on naleti na sijeno, gdje ga magarac dočeka svojim kopitima, te razbojnik prebijen, izgreben, izujedan i polumrtav od straha odjuri u šumu što su ga noge nosile, ispraćen kliktanjem probuđenog pijetla koji se javio s krova brvnare:

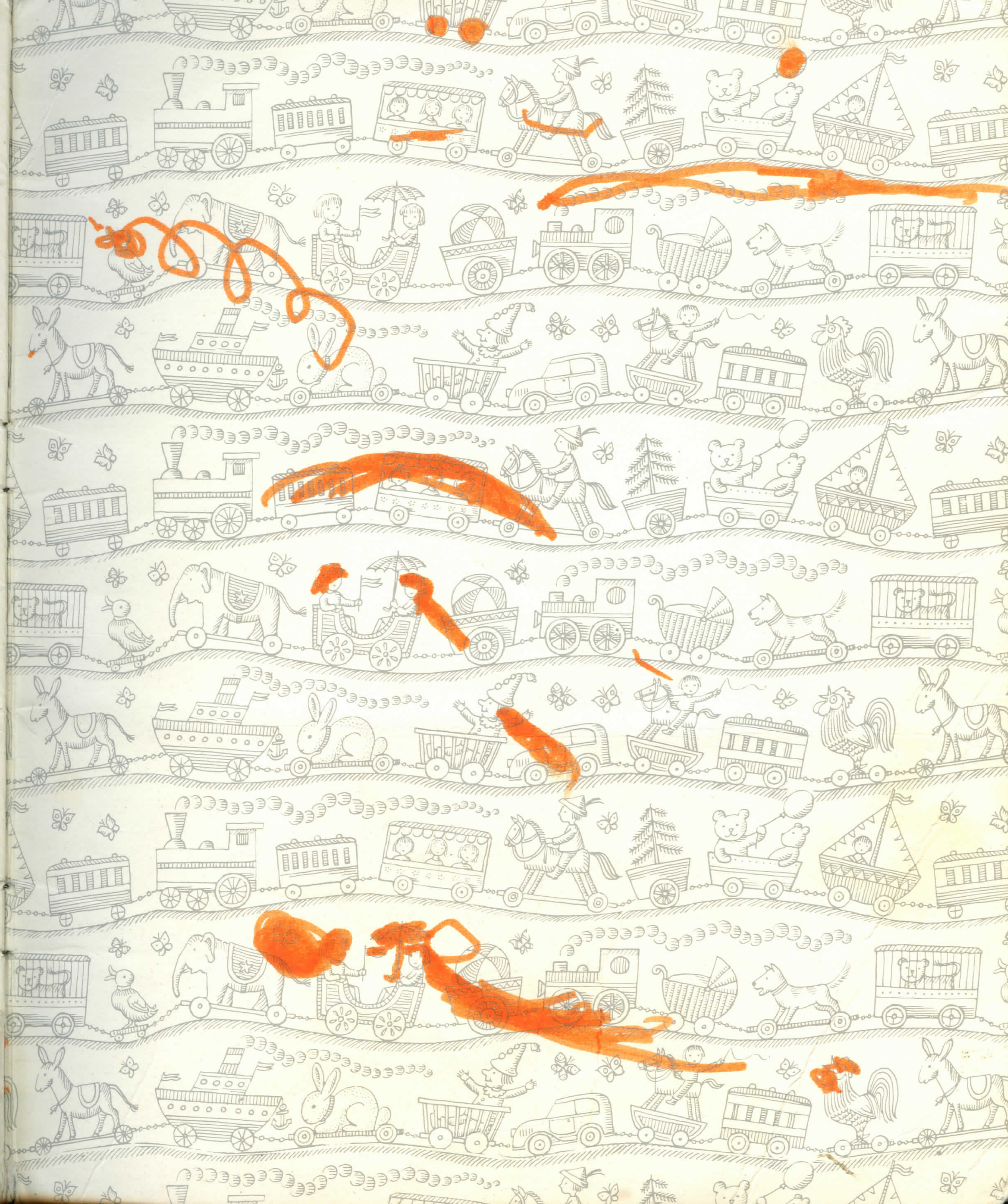
— Kukuriku! kukuriku!

— Jao, jao, — zavapi razbojnik vrativši se kao bez duše svojim drugovima, — u našoj kući se nešto čudno događa! Kad sam ušao u kuhinju, pogledam, a kraj peći čuči nekakva strašna prilika. Upiljila u mene svoje zelene, plamene oči. A onda se odjednom razgoropadila te mi je sve lice izgrebla svojim oštrim kandžama. Ja na vrata da pobjegnem, a tamo me dočeka nekakav napasnik sa nožem u ruci pa se baci na mene. Da nisam bio onako brz, sigurno bi me ubio. Ovako me je dohvatio samo po nozi i dobro zasjekao! Tek što izletjeh u dvorište, namjerih se na ogromnu crnu neman, koja me stade nekakvim maljem udarati nemilosrdno po leđima, tako da sam jedva živ umakao. Uza sve to jedan strašan glas kreštao je za mnom sa visine: 'Kukavico, stani! Kukavico stani!' te ja kao na krilima poletjeh u šumu i evo me, harambašo. Vi sad, drugovi, kako znate, ali ja se više ne vraćam u tu vražju brvnaru. — To reče pa pobježe čak u devetu šumu, a za njim i ostali razbojnici, koji se nikad više ne vratiše svojoj brvnari.

Tako četiri složna druga ostadoše gdje su se zatekli i nikada nisu krenuli dalje. A i zašto bi, kad su i ovdje mogli svirati i pjevati do mile volje. Nisu oskudijevali ni u čemu a najmanje u hrani, koje su razbojnici navukli toliko, da je vesela družina u miru, zadovoljstvu i slozi mogla dugo, dugo poživjeti.

Prepričao: SLOBODAN LAZIĆ

GRIMMOVE BAJKE

11 PO REDU

Izdavačko preduzeće »JUGOREKLAM« - Ljubljana
Za izdavača: Hinko Urbanc

Oslobođeno plaćanja poreza na promet na osnovu mišljenja Republičkog sekretarijata za prosvetu i kulturu SR Slovenije br. 421-1/73 od 14. VI 1973.

Štampa: »NOVI DANI« - Beograd 1977.